

УДК 349.42

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СТВОРЕННЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ АГРОХОЛДИНГІВ В УКРАЇНІ

**В.В. ЄРМОЛЕНКО, аспірант¹,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України**

Анотація. У статті розкрито правову природу агрохолдингів, визначено їх поняття та юридичні ознаки, проведено аналіз правових засад створення і функціонування агрохолдингів в Україні, виявлено проблеми і колізії у правовому регулюванні досліджуваної сфери.

Ключові слова: агрохолдинг, холдинг, холдингова компанія, корпоративні підприємства, акціонерні товариства, правове регулювання

Ринкові умови обумовлюють формування специфічних за територіальною структурою і принципами функціонування агроформувань у сільській місцевості. Сучасні тенденції соціально-економічного розвитку в агропромисловому комплексі значною мірою опосередковані діяльністю великих компаній – агропромислових холдингів. Вони є найбільшими агрокомпаніями України у сфері агробізнесу та можуть відродити втрачені раніше переваги України в зв'язку з деградацією матеріально-технічної бази аграрного виробництва, зниженням продуктивності праці, втратою престижності роботи в агросекторі, різким скороченням спеціалістів, катастрофічним погіршенням соціально-демографічної ситуації на селі тощо. Поява агрохолдингів у сільському господарстві і на аграрному ринку в Україні є не лише результатом реформування суспільних відносин, а й наслідком глобалізації.

Дослідження проблем правового статусу агрохолдингів має важливе як теоретичне, так і практичне значення. Перше пов'язано з необхідністю розвитку доктринальних засад їх діяльності, а друге – з вирішенням наявних правозастосовчих проблем. Однак, визначена проблематика є малодослідженою у науковій літературі і не має належного рівня правового забезпечення. У зв'язку з цим, вирішення проблем правового регулювання створення і функціонування агрохолдингів в Україні є надзвичайно актуальним на сучасному етапі розвитку аграрних відносин.

Окремі аспекти піднятої проблематики порушувалися у наукових працях як вчених-економістів, так і правників, зокрема: С.С. Акманова, Х.Н. Алієвої, Д.В. Іващенко, П.Ф. Кулинич, І.В. Лукач, О.М. Савельєвої, О.Л. Смирнової, М.Ю. Солдатова, В.Ю. Уркевича, Т.О. Щетініної та ін. Проте, зважаючи на фактичну відсутність спеціального правового регулювання їх статусу в національному законодавстві, розкриття піднятих питань є вкрай нагальним.

¹Науковий керівник – кандидат юридичних наук, доцент О.В. Гафурова

Метою статті є розкриття правової природи, поняття та юридичних ознак агрохолдингів, аналіз правових засад створення і функціонування агрохолдингів в Україні, виявлення проблем і колізій у правовому регулюванні визначеної сфери.

Правовою основою створення і функціонування агрохолдингів в Україні є Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. (далі – ГК України) і Закон України «Про холдингові компанії в Україні» від 15 березня 2006 р. Відповідно до зазначених нормативно-правових актів за організаційною структурою холдинг представляє собою об'єднання холдингової (материнської) компанії, якою є публічне акціонерне товариство, що має у власності пакет акцій (часток, паїв) інших підприємств, й при цьому цей пакет забезпечує вирішальний вплив на такі підприємства, і безпосередньо корпоративних (дочірніх) підприємств.

В юридичній літературі також розрізняють поняття «холдинг» і «холдингова компанія». Так, О.М. Вінник визначає холдингову компанію як суб'єкта організаційно-господарських повноважень щодо своїх корпоративних підприємств завдяки володінню контрольними пакетами акцій [1, с. 195]. При цьому, науковець звертає увагу на риси холдингу: особливий склад учасників (холдингова компанія і корпоративні підприємства); особливості правового статусу холдингу (холдингова компанія – суб'єкт організаційно-господарських повноважень щодо своїх корпоративних підприємств, корпоративні підприємства – суб'єкти господарювання, що перебувають у вирішальній залежності від холдингової компанії); існування відносин контролю-підпорядкування, що зумовлені навністю у холдингової компанії можливостей контролювати корпоративні підприємства, завдяки володінню контрольними пакетами акцій [1, с. 199].

Вчені-економісти під агрохолдингами пропонують розглядати компанії, які володіють контрольним пакетом акцій або частками в паях інших (дочірніх) організацій, при цьому отримуючи можливість контролю та управління їх діяльністю [2, с. 10], або ж сукупність юридичних осіб, законодавчо пов'язаних власниками з метою підвищення сумарного фінансового результату, на підставі їх інтеграційної взаємодії у галузі сільськогосподарського виробництва й субординації, що передбачає можливість управління й контролю з єдиного центру [3, с. 4], чи своєрідне соціально-економічне об'єднання сільськогосподарських товаровиробників у цілях більш ефективного ведення агробізнесу, які зберігають юридичну самостійність і перебувають у певній субординаційній економічній залежності від правових рішень, які приймаються головною компанією з урахуванням корпоративних комерційних інтересів учасників агрохолдингу [4, с. 18].

В.Ю. Уркевич, досліджуючи правовий статус аграрної холдингової компанії, розглядає її як публічне акціонерне товариство, яке володіє, користується та розпоряджається холдинговими корпоративними пакетами акцій (часток, паїв) двох або більше сільськогосподарських товариств [5, с. 115]. О.М. Савельєва пропонує обов'язково вказувати у цьому визначенні, що в корпоративних сільськогосподарських підприємств частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік має дорівнювати або перевищувати 75 % [6, с. 90]. П.Ф. Кулинич

відмічає, що агрохолдингова компанія не є особливою організаційно-правовою формою юридичної особи суб'єкта господарювання, а є різновидом публічного акціонерного товариства, що об'єднує й контролює аграрних товаровиробників [7, с. 321].

При цьому, В.Ю. Уркевич звертає увагу на те, що агрохолдинги слід розглядати також як особливу форму інвестування в сільське господарство. Оскільки дослідження діяльності агрохолдингів як форми організації агропромислового виробництва засвідчує, що основним шляхом їх створення є інвестування капіталу вітчизняного чи іноземного походження спочатку в переробну промисловість, що забезпечує значно швидший його обіг та окупність. Наступним етапом капіталовкладень є сфера збуту продукції. З накопиченням необхідних фінансових ресурсів уже на третій стадії створювалося власне сільськогосподарське виробництво через оренду земельних і частково майнових паїв і закупівлю необхідних ресурсів, насамперед сучасної техніки [5, с. 119].

До того ж, саме агрохолдинги (порівняно з іншими організаційно-правовими формами сільськогосподарських товаровиробників) мають найбільше можливостей для залучення інвестицій. Невеликі сільськогосподарські підприємства не мають таких можливостей, оскільки умовою інвестування є проходження компанією аудиту згідно з міжнародними стандартами, проведення оцінки бізнесу, наявність прозорої управлінської структури, а головним визначальним фактором є масштаб [5, с. 120].

Проте залучення іноземного інвестування, зокрема й агрохолдингами, має й певні негативні наслідки. Як зазначається в аграрно-правовій літературі, до них можна віднести такі: накопичення прибутків за кордоном із використанням схем іноземного інвестування; переведення діючих українських підприємств у власність іноземного капіталу під час інвестиційної діяльності; зловживання спільним підприємством наданими податковими пільгами; використання статусу підприємств з іноземними інвестиціями для ввезення та реалізації на території України товарів без сплати митних платежів; проходження за спрощеною процедурою сертифікації якості та відповідності. У такому разі при встановленні контролю за українським підприємством іноземці проводять політику ліквідації вітчизняного виробника або налагоджують виробництво з метою одержання одностороннього прибутку [8, с. 234–235]. Усе це характерно й для функціонування сучасних агрохолдингів.

Більше того, при господарюванні агрохолдингів відбувається концентрація земель шляхом витіснення з ринку оренди землі певної кількості аграрних підприємств і фермерів, що загострює соціально-економічну ситуацію на селі. Її основними характеристиками є: припинення існування сільськогосподарських підприємств у відповідній місцевості; втрата для певної кількості сільських жителів місця роботи; відсутність податкових надходжень до місцевих бюджетів; відсутність фінансування розвитку соціальної інфраструктури села, що традиційно здійснювалося сільськогосподарськими підприємствами [5, с. 122]. Проте очевидно, що найменші за розмірами використовуваних сільськогосподарських угідь особисті селянські та фермерські господарства завдають меншої шкоди ґрунтам, ніж сільськогосподарські підприємства з великими площами оброблюваних угідь

[9, с. 56]. Звертається також увага на негативний вплив агрохолдингів навіть на перспективи розвитку ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення й формування фермерського аграрного виробництва [10, с. 29].

Можна погодитися з П.Ф. Кулиничем, що така ситуація спостерігається тому, що держава ще не сформувала власної позиції щодо доцільності та перспектив функціонування агрохолдингів у сільськогосподарському виробництві. Створення агрохолдингів продиктоване виключно об'єктивними економічними факторами і не є наслідком цілеспрямованої законодавчої діяльності держави у сфері сільськогосподарського землекористування [7, с. 379].

Подібні критичні висновки щодо негативного впливу агрохолдингів на розвиток земельних відносин робить О.А. Воловик, яка зазначає, що після 2004 р. розпочалася великомасштабна концентрація землекористування, яка виявляється у нарощуванні площ орендованих земель, створенні нових агрохолдингів, вертикально та горизонтально інтегрованих структур, земельні масиви яких досягають десятків-сотень тисяч гектарів, монополізуючи вигоди від міжнародної торгівлі сільськогосподарською продукцією та продовольством [11, с. 3].

За таких обставин, як підкреслює В.Ю. Уркевич, до законодавства України слід включити низку спеціальних правових приписів щодо функціонування агрохолдингів, зокрема, можна запропонувати такі. По-перше, слід законодавчо обмежити площі земельних ділянок, що можуть перебувати в оренді агрохолдингів чи його учасників (аграрних господарств). Розміри таких площ мають бути науково обґрунтованими й такими, що не дозволяли б агрохолдингу перетворюватися на монопольну структуру в певному сегменті аграрного ринку. Також можливим є й обмеження території функціонування агрохолдингу певним адміністративним районом. По-друге, слід установити зобов'язання агрохолдингів сплачувати частину податкових платежів до відповідного місцевого бюджету за місцезнаходженням використовуваних ними земельних площ. Розмір таких платежів може визначатися, виходячи з площі земельних ділянок, що використовуються для виробництва сільськогосподарської продукції. По-третє, слід зобов'язати агрохолдинги надавати робочі місця для певної кількості мешканців сільських населених пунктів за місцезнаходженням використовуваних ними земельних площ. Знову ж, кількість таких працівників може визначатися залежно від площі земельної ділянки, що використовується відповідним агрохолдингом [5, с. 124].

Крім того, Х.Н. Алієва вказує на те, що доцільним є визначення правового статусу агрохолдингів як організаційно-правової форми ведення товарного сільськогосподарського виробництва на законодавчому рівні. Як зазначає науковець, необхідною є розробка й прийняття Закону України «Про аграрні холдингові компанії (агрохолдинги) в Україні» [12, с. 16]. На думку Х.Н. Алієвої названий нормативний акт має визначити особливості правового статусу агрохолдингів, склад їх засновників (переважно сільськогосподарські товаровиробники), врегулювати відносини з використання цими утвореннями земель сільськогосподарського призначення та іншого майна, вказати на особливості їх господарської діяльності в аграрній сфері та ін. [12, с.16].

При цьому, О.Д. Костур зосереджує увагу на тому, що специфіку агрохолдингів як організаційно-правової форми ведення товарного сільсько-господарського виробництва слід закріпити в єдиному кодифікованому акті аграрного законодавства. Основні особливості агрохолдингів як організаційно-правової форми господарювання повинні визначатися актами цивільного та господарського законодавства, а в аграрному законодавстві слід закріпити специфіку використання ними земель сільськогосподарського призначення, особливості виробничої сільськогосподарської діяльності таких структур, порядок управління агрохолдингами з урахуванням цих особливостей, специфіку концентрації виробництва та капіталу у сільськогосподарській сфері [13, с. 102].

У наукових дослідженнях із проблем створення і функціонування агрохолдингів в Україні першочергово наголошується на відсутності окремої регламентації їх правового статусу у чинному законодавстві. Відсутність окремого нормативно-правового акта про статус агрохолдингів зобов'язує науковців звертатися до регламентації статусу холдингових компаній загалом [14, с. 96].

Одним з основним етапів створення суб'єкта господарювання є обрання необхідної організаційно-правової форми. Відповідно до ГК України і Закону України «Про холдингові компанії в Україні» холдингова компанія – це публічне акціонерне товариство, що володіє, користується, а також розпоряджається холдинговими корпоративними пакетами акцій (часток, паїв) двох або більше корпоративних підприємств. Тобто, законодавець звужує перелік можливих організаційно-правових форм агрохолдингових компаній до публічного акціонерного товариства. Слід зазначити, що попередня редакція ГК України не містила обмежувальних вимог до організаційно-правових форм холдингових компаній. При цьому, нині продовжують існувати агрохолдингові компанії в інших організаційно-правових формах: ТОВ «Мрія», ТОВ «Українські аграрні інвестиції», ТОВ «ТД «Украгропром» тощо [15, с. 132].

Більшість науковців вважають, що законодавчі обмеження організаційно-правової форми холдингової компанії є необґрунтованими і такими, які не відповідають дійсності та не відбивають зміст навних економічних процесів у суспільстві. Так, І.В. Лукач зазначає, що необхідно вихначити холдингову компанію як суб'єкта господарювання без зазначення конкретного виду господарської організації, оскільки на практиці фактично існують холдингові компанії у формі і приватного підприємства, і товариства з обмеженою відповідальністю [16, с. 44]. Незважаючи на наявну дискусію, залишається все ж таки незрозумілою позиція законодавця щодо обов'язковості дотримання холдинговою компанією виключної форми публічного акціонерного товариства. З одного боку, норма закону викладена імперативно, з іншого – прикінцеві положення закону не містять обов'язку привести у відповідність до закону організаційно-правову форми фактично створених холдингових компаній, які сінували під час прийняття закону [15, с. 132].

Крім того, правова регламентація способів створення холдингових компаній в Україні також має ряд проблемних питань. Так, згідно з ч. 1 ст. 3 Закону України «Про холдингові компанії в Україні» холдингові компанії можуть утворюватися двома шляхами: а) органами, уповноваженими управляти

державним майном, державними органами приватизації самостійно або разом з іншими засновниками шляхом об'єднання у статутному капіталі холдингових корпоративних пакетів акцій (часток, паїв); б) іншими суб'єктами на договірних засадах. При цьому, до уваги не береться такий спосіб утворення холдингової компанії, про який зазначалося в Указі Президента «Про холдингові компанії, що створюються в процесі корпоратизації та приватизації» від 11 травня 1994 р., що втратив чинність відповідно до Указу Президента від 12 липня 2007 р. № 640/2007, як поглинання, тобто набуття одним господарським товариством контрольних пакетів акцій або відповідної частки у статутному фонді інших господарських товариств. Проте Закон України «Про холдингові компанії в Україні» встановлює (ч. 3 ст. 3), що холдинговими компаніями є лише організації, створені згідно з цим Законом.

Дослідники зазначають, що законодавством також не закріплено вимог до суб'єктів, які можуть створювати холдингові компанії. Згідно зі ст. 4 Закону України «Про холдингові компанії в Україні» рішення про утворення холдингової компанії приймається власниками холдингових корпоративних пакетів акцій (часток, паїв) та оформлюється відповідним договором. Тобто, як зазначає Д.В. Іващенко, суб'єктом створення холдингової компанії може бути як фізична особа, так і фізична особа – підприємець чи юридична особа, яка володіє холдинговими пакетами акцій не менше ніж двох корпоративних підприємств [15, с. 131].

Слід звернути увагу на те, що задля створення агрохолдингової компанії, власники не менше ніж двох корпоративних пакетів акцій повинні виразити своє волевиявлення та закріпити його у договірній формі. Однак, законодавець не визначає жодних положень форми та змісту такого договору, а тому на практиці складно визначитися з правовою природою та істотними умовами договору. Думки науковців щодо правової природи такого договору є схожими. Так, О.В. Никифоров дотримуються позиції, що мова йде про засновницький договір про створення холдингової компанії у розумінні ч. 3 ст. 57 ГК України, яка встановлює вимоги до засновницького договору, однак з урахуванням правового статусу холдингової компанії [17, с. 81].

Водночас, як зазначає Д.В. Іващенко, необхідно враховувати наступне. По-перше, установчим документом публічного акціонерного товариства є статут, а не засновницький договір. Тобто, для того, щоб зареєструвати холдингову компанію потрібно крім такого засновницького договору прийняти і затвердити також статут. По-друге, не зрозумілою видається ситуація з укладенням такого договору, якщо засновник холдингової компанії буде один, оскільки законодавчі приписи дозволяють створювати акціонерне товариство однією особою, тобто за таких умов укладення засновницького договору буде просто неможливе [15, с. 132]. Тому положення ст. 4 Закону України «Про холдингові компанії в Україні» у чинній редакції є вкрай невдалим і неієвим.

Необхідною умовою вдення агробізнесу є навіність у володінні та користуванні земель сільськогосподарського призначення. Згідно з п. 14 Перехідних положень Земельного кодексу України від 25 жовтня 2001 р. (далі – ЗК України) формувати статуний капітал господарських товариств шляхом внесення прав на земельну частку (пай) до 1 січня 2016 р. та прийняття закону про обіг земель забороняється. Тому права на земельну ділянку не можуть

бути складовою статутного фонду агрохолдингової компанії. Крім того, ЗК України встановлює і заборону на відчуження земельних ділянок сільськогосподарського призначення на зазначений строк. Тому більшість агрохолдингів вирішують питання примноження своїх володінь та розвитку виробничого процесу шляхом укладення договорів оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення переважно з жителями сіл [15, с. 132].

Частиною 4 ст. 3 Закону України «Про холдингові компанії в Україні» передбачено, що холдингова компанія набуває статусу юридичної особи з дня її державної реєстрації у Державному реєстрі холдингових компаній України, який є невід'ємною частиною Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців. Державна реєстрація холдингових компаній проводиться державним реєстратором у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» та інших нормативно-правових актів. Однак, Кабінетом Міністрів України не було прийнято жодного нормативно-правового акта, який би регулював порядок державної реєстрації холдингових компаній в Україні, тому нині це питання вирішується виключно на підставі Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» від 15 травня 2003 р. Лише порядок утворення державних холдингових компаній регламентовано постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку утворення державної холдингової компанії» від 22 серпня 2012 р. № 773.

Враховуючи вищевикладене, агрохолдингом можна вважати договірне об'єднання агрохолдингової (материнської) компанії, якою є публічне сільськогосподарське акціонерне товариство, що має у власності контрольний пакет акцій (часток, паїв) інших сільськогосподарських підприємств, й при цьому цей пакет забезпечує вирішальний вплив на їх діяльність, і безпосередньо корпоративних (дочірніх) сільськогосподарських підприємств. Агрохолдинги є відносно новим явищем для економіки України, яке поступово набирає великих темпів свого розвитку, набуваючи домінуючого статусу на ринку виробництва сільськогосподарської продукції серед інших форм організації аграрного бізнесу. Агрохолдинги мають специфічні юридичні ознаки, які відрізняють їх від інших господарських об'єднань холдингового типу, однак навні особливості агрохолдингів зумовлені сферою сільського господарства, де вони створюються а не особливостями їх правового статусу як суб'єктів господарювання. Агрохолдинги створюються за нормативними приписами Господарського кодексу України і Закону України «Про холдингові компанії в Україні», оскільки спеціальних норм законодавство не містить. При цьому, процедура створення холдингів в Україні потребує певних уточнень, усунення неузгодженостей і налаштування на сучасний рівень розвитку соціально-економічних відносин.

Список літератури:

1. Вінник О.М. Господарське право : навчальний посібник / О.М. Вінник. – К. : Атіка, 2004. – 624 с.
2. Смирнова Е.Л. Повышение эффективности использования сельскохозяйственных земель (на материалах Белгородской области) : автореф. ...

канд. экон. наук : 08.00.05 / Е.Л. Смирнова. – М. : Всерос. науч.-исслед. ин-т экон. сельск. хоз., 2010. – 28 с.

3. Солдатов М.Ю. Формирование организационно-производственной структуры агрохолдинга : автореф. ... канд. экон. наук : 08.00.05 / М.Ю. Солдатов – М. : Рос. гос. аграр. ун-т. МСХА им. К. А. Тимирязева, 2008 – 22 с.

4. Акманов С.С. Агрохолдинги в системе аграрных российских сельхозпроизводителей / С.С. Акманов // Аграрное и земельное право. – 2010. – № 5 (65). – С. 8–20.

5. Уркевич В.Ю. Правові проблеми функціонування агрохолдингів в Україні / В.Ю. Уркевич // Право та інновації. – 2013. – № 4. – С. 115–125.

6. Савельєва О.М. Про визначення поняття «аграрна холдингова компанія» в законодавстві України / О.М. Савельєва // Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права в Україні очима студентів : зб. тез наук. доп. Всеукр. студент. наук. конф. (м. Дніпропетровськ, 12 березня 2010 р.). – Дніпропетровськ : Дніпропетров. нац. ун-т імені Олеся Гончара. – 2010. – С. 89–91.

7. Кулинич П.Ф. Правові проблеми охорони і використання земель сільськогосподарського призначення в Україні : монографія / П.Ф. Кулинич. – К. : Логос, 2011. – 688 с.

8. Берлач А.І. Питання протидії зловживанням у сфері іноземного інвестування в АПК / А.І. Берлач // Інвестиційна діяльність у сільському господарстві : правові питання : монографія / кол. авторів; за ред. В.І. Семчика. – К. : Юрид. думка, 2008. – 252 с.

9. Дем'яненко С.І. Агрохолдинги в Україні : процес становлення та розвитку / С.І. Дем'яненко // Економіка України. – 2009. – № 12. – С. 50–61.

10. Кулинич П.Ф. Ринок сільськогосподарських земель в Україні : чи зможе він функціонувати на праві оренди / П.Ф. Кулинич // Юридичний журнал. – 2014. – № 4. – С. 27–32.

11. Воловик О.А. Щодо причин усталеності в Україні деяких архаїчних форм господарювання : інституціональний підхід / О.А. Воловик // Часопис Академії адвокатури України. – 2012. – № 4. – С. 1–6.

12. Алієва Х.Н. Правове регулювання реформування аграрних відносин за законодавством України та Російської Федерації : порівняльно-правовий аналіз : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / Х.Н.Алієва ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – Х., 2010. – 19 с.

13. Костур О.Д. Законодавче регулювання діяльності агрохолдингів в Україні та державах СНД / О.Д. Костур // Сучасні тенденції та перспективи розвитку аграрного, земельного та екологічного права : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (22–23 травня 2015 р.), присвяченої 90-річчю від народження академіка В.З. Янчука / за ред. проф. В.М. Єрмоленка. – К., 2015. – С. 101–103.

14. Щетініна Т.О. Правове регулювання діяльності агрохолдингів в Україні: історіографічні аспекти / Т.О. Щетініна // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». – С. 96–99.

15. Іващенко Д.В. Правові аспекти створення агрохолдингу / Д.В. Іващенко // Порівняльно-аналітичне право. – 2014. – № 1. – С. 130–133.

16. Лукач І.В. Правове становище холдингових компаній : монографія / І.В. Лукач. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 240 с.

17. Никифоров О.В. Способи утворення холдингових компаній в Україні / О.В. Никифоров // Економіка и право. – 2010. – № 3. – С. 80–83.

В статье раскрыто правовую природу агрохолдингов, определены их понятия и юридические признаки, проведен анализ правовых основ создания и

функціонування агрохолдингів в Україні, виявлені проблеми і колізії в правовому регулюванні досліджуваної сфери.

Агрохолдинг, холдинг, холдинговая компания, корпоративные предприятия, акционерные общества, правовое регулирование.

In the article the legal nature of the agroholdings, defined legal concepts and their characteristics, the analysis of legal principles of establishment and operation of agroholdings in Ukraine, found problems and conflicts in the legal regulation of the studied areas.

Agroholding, holding, holding company, corporate enterprises, joint stock companies, legal regulation.